

Η ΕΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΜΕΣΗ ΠΑΙΔΕΥΣΙΣ.

Ἀκολουθῶς ὁ κ. Ὀλύμπιος ἀφηγεῖται τὰ τοῦ χρόνου τῆς φοιτήσεως ἐν τοῖς γυμνασίοις, περὶ ἧς εἵπομεν καὶ ἡμεῖς ἐν τῇ προεισαγωγῇ ἡμῶν ὅτι ἐννεαετῆς τυγχάνει οὖσα, καὶ περὶ τῶν ὀνύμασι τῶν ἐννέα τάξεων περὶ ὧν ὠμιλήσαμεν ἐπίσης. Εἶτα ὁμιλεῖ περὶ τοῦ σχολικοῦ ἔτους, ὅπερ ἀρχεται συνήθως ὅτε μὲν κατὰ τὰ τέλη Μαρτίου ὅτε δὲ κατὰ τὰς ἀρχὰς ἡ μέσης Ἀπριλίου, ἐπομένως ἀπὸ τοῦ Πάσχα τοῦ ἐνός ἔτους μέχρι τοῦ Πάσχα τοῦ ἐπιόντος· διαιρεῖται δὲ τὸ σχολικὸν ἔτος ὡς καὶ παρ' ἡμῖν εἰς περιόδους δύο, τὴν χειμερινήν, ἀρχομένην μετὰ τὰς διακοπὰς τοῦ ἁγίου Μιχαήλ (Michaelis-Ferien) περὶ τὰ τέλη Ὀκτωβρίου καὶ λήγουσαν κατὰ τὰ τέλη Μαρτίου, καὶ τὴν θερινήν ἀρχομένην μετὰ τὸ Πάσχα καὶ λήγουσαν κατὰ τὰ μέσα Ὀκτωβρίου.

Αἱ ἐγγραφαὶ ἀρχονται 6—8 ἡμέρας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων· ὁ τὸ πρῶτον κατατασσόμενος μαθητὴς ὀφείλει ἐκτὸς τῶν πιστοποιητικῶν γεννήσεως, βαπτίσεως καὶ ἐμβολιασμοῦ νὰ προσάγῃ τῷ διευθυντῇ τοῦ γυμνασίου καὶ ἐνδεικτικὸν τῶν σπουδῶν αὐτοῦ, ἃς τελευταῖον ἐποιήσῃ. Γίνονται δὲ δεκτοὶ ὡς μαθηταὶ τοῦ γυμνασίου οὐχὶ κάτω τῶν 9 ἐτῶν, καὶ τούτων συμπληρωμένων, καὶ ἔχοντες τὰς ἀπαιτούμενας γνώσεις. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι γίνονται δεκτοὶ καὶ δι' ἄνωτέρας τάξεις οἱ ἔχοντες τὰς ἀπαιτούμενας γνώσεις.

Ἐν τοῖς ἑπειτα ὁ κ. Ὀλύμπιος ὁμιλεῖ περὶ διδασκτρων, περὶ ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν ἐν τοῖς γυμνασίοις, περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν καθηγητῶν ἐν αὐτοῖς, περὶ γυμνασιάρχου, περὶ μισθοῦ τοῦ γυμνασιάρχου καὶ τῶν καθηγητῶν καὶ περὶ παύσεων σχολικῶν.

Οἱ μαθηταὶ τῶν γυμνασίων τῆς Γερμανίας ἀποτίουσι κατὰ μῆνα εἰς τὸν ἐπὶ τούτῳ ἐπιστάτην (castellanus) ὠρισμένα διδάκτρα κατὰ τὴν τάξιν εἰς ἣν ἀνήκουσιν. Οὕτω διὰ μὲν τὴν ἑκτὴν, πέμπτην καὶ τετάρτην, ἥτοι τὰς τρεῖς κατωτέρας ἦσαν δέκα δραχμαὶ διὰ δὲ τὰς λοιπὰς ἑξ, τὰς ἀνωτέρας 12 δρ. Ὡσαύτως δὲ ἀποτίουσι καὶ δικαιώματα δρ. 20, δικαιώματα τῶν ἐκ διαφόρων τάξεων ἀναχωρούντων καὶ εἰς ἕτερα γυμνάσια μεταβαίνοντων, δικαιώματα ἐγγραφῆς (20 δρ.). Ὅθεν ὁ μαθητὴς τοῦ γυμνασίου ἀποτίει κατ' ἕτος συμπεριλαμβανόμενον καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐγγραφῆς, ὁ μὲν τῆς ἀνωτάτης τάξεως 184 δρ. οἱ δὲ τῆς κάτω τρίτης, ἄνω τρίτης, κάτω δευτέρας καὶ ἄνω δευτέρας δρ. 170 καὶ οἱ τῆς 5' ε' καὶ δ' δρ. 140.

Ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν εἶνε διάφορος ἐν τοῖς δια-

φόροις γυμνασίοις. Ἐν τοῖς μεγάλοις γυμνασίοις φοιτῶσι συνήθως ἀπὸ 400—600. Ἐὰν δὲ ἐν τῇ τάξει ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ὑπερβῇ τοὺς 40, ἡ τάξις διαιρεῖται εἰς τμήματα (Abtheilungen).

Περὶ δὲ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν καθηγητῶν, οἵτινές εἰσι πάντες διδάκτορες τῆς φιλοσοφικῆς δύο ἐξετάσεις ὑποστάντες, τὰς διδακτορικὰς (Doctorexamen) καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ κράτους (Staatsexamen), πλὴν τῶν διδασκάλων τῆς ζωγραφικῆς, καλλιγραφίας, ἱερογραφίας καὶ γυμναστικῆς ἐννοεῖται, ὁ κ. Ὀλύμπιος λέγει ὅτι οὗτος διάφορος τυγχάνει ὢν ἐν τοῖς διαφόροις γυμνασίοις. Ἐν τῇ σχολῇ τοῦ Σταυροῦ ἐν Δρέσδῃ ἦν τῷ 1873 30. Οὗτοι δὲ εἰσι τακτικοὶ διδάσκαλοι τῆς τάξεως (ordentliche Classenlehrer), αὐτοὶ οὗτοι ἔχοντες τὴν διευθυνσὶν μιᾶς τάξεως καὶ διδάσκοντες τὰ μαθήματα τῆς κλασσικῆς φιλολογίας, καὶ ἔκτακτοι (ausserordentliche) ἐπίκουροί πως τοῖς πρώτοις ὄντες. Ὁ δὲ διευθυντὴς ἐστὶν ὁ τῶν καθηγητῶν πάντων σοφώτατος, γνωστός εἰς τὸν φιλολογικὸν κόσμον διὰ συγγράμματα αὐτοῦ, δύναται δὲ διδάσκειν, ὡς ἔχων βαθμὸν καθηγητοῦ πανεπιστημίου καὶ ἐν τοιούτῳ ἂν ὑπάρχῃ ἐν ἡ εὐρηται πόλει· δύναται δὲ ὡσαύτως καὶ νὰ διορισθῇ καθηγητὴς πανεπιστημίου. Ἐν τοῖς γυμνασίοις, καὶ μάλιστα ταῖς πραγματικαῖς σχολαῖς, ὑπάρχει καὶ ὑποδιευθυντὴς (conrector), ἀναπληρῶν τὸν διευθυντὴν ἐν ἀσθενείᾳ ἢ ἀπουσίᾳ. Ὅπως δὲ τις καθηγητὴς γέννηται δέον ἐν τῷ πανεπιστημίῳ κατὰ τὸν νόμον ν' ἀκούσῃ μὲν τὰ μαθήματα τῆς γυμνασιακῆς παιδαγωγίας μετὰ τῆς ἱστορίας αὐτῆς, μετὰσχῇ δὲ καὶ τοῦ παιδαγωγικοῦ φροντιστηρίου, ἐν ᾧ πρακτικῶς καὶ κατ' ἴδιον τρόπον ἐξασκῶνται εἰς τὸ διδάσκειν οἱ φοιτηταί.

Καὶ εἰς μὲν τὰς ἀνωτέρας τάξεις τοῦ γυμνασίου διδάσκουσιν οἱ νεώτατοι τῶν διδασκτρῶν, οἱ ἄρτι τοῦ Πανεπιστημίου ἀποφοιτήσαντες, 26—28 ἐτῶν τὴν ἡλικίαν, εἰς δὲ τὰς κατωτέρας οἱ πρεσβύτεροι, σοφώτεροι καὶ αὐστηρότεροι διὰ παιδαγωγικοὺς λόγους εὐνόητους. Οἱ μισθοὶ δὲ τῶν καθηγητῶν καὶ τοῦ διευθυντοῦ διάφοροι ἦσαν ἐν ταῖς διαφόροις τῆς Γερμανίας χώραις. Ἐν τῇ μεγάλῃ καὶ ἀρχαίᾳ σχολῇ τοῦ Θωμᾶ, ἣν ὅτε ἐπεσεῖψατο αὐτὴν ὁ κ. Ὀλύμπιος διευθύνει ὁ διακεκριμένος παιδαγωγὸς καὶ συγγραφεὺς Eckstein, ἄρτι ἀποβιώσας, τὸν παρελθόντα νοέμβριον, οἱ καθηγηταὶ ἐλάμβανον κατὰ τὸ 1874 ἀπὸ 700 τάλληρων, αὐξανόμενον σὺν τῷ χρόνῳ τῆς διδασκαλίας κατὰ 50 ἐτησίους, μέχρι 1500. ὁ δὲ διευθυντὴς ἐκτὸς τῶν 300 τάλληρων διὰ τὴν ὑπηρεσίαν 2000 τάλληρα, ἥτοι 8000 δρ. Ἡ διδασκαλία τῶν καθηγητῶν ἦν 18—22 ὥρων καθ' ἑβδομάδα. Μετὰ ταῦτα ὁ κ. Ὀλύμπιος, ὁμιλήσας περὶ τῶν ὥρων τῆς ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῶν μαθημάτων, θέρους ἢ χειμῶνος, καὶ περὶ τῶν διακοπῶν, αἵτινες ἐκτὸς τῶν κυριακῶν καὶ τῶν μετὰ μεσημβρίαν ὥρων τῆς τετάρτης καὶ τοῦ σαββάτου, ὅτε διακόπονται τὰ μαθήματα, γίνονται τετράκις τοῦ ἔτους, καὶ περὶ τῶν εἰδῶν τῶν μαθημάτων, παρατίθησι πίνακα τοῦ κατὰ τὸ 1873 ἔτος προγραμματος τῆς ἄνω ῥηθείσεως σχολῆς τοῦ Θωμᾶ ἐν Λειψίᾳ ἔχοντα οὕτω.

*) Ἴδε ἀριθ. 49 σελ. 975—978.

1) Ἡ προεισαγωγὴ, ἣν ἡ πρότερος δημοσιευθεῖσα ἐν τῇ Neolöden Ἐπιθεώρησει περὶ τῶν ἐν Γερμανίᾳ γυμνασίων πραγματεία.

Μαθήματα	VI	V	IV	IIIβ	IIIα	IIβ	IIα	Iβ	Iα
Λατινικά	10	10	10	10	10	10	10	8	9
Ἑλληνικά	—	—	6	6	6	6	6	6	6
Γερμανικά	3	3	2	2	2	2	2	3	3
Γαλλικά	—	3	2	2	2	2	2	2	2
Ἑβραϊκά	—	—	—	—	—	—	2	2	2
Μαθηματικά . . .	—	—	4	4	4	4	4	4	4
Θρησκευτικά . .	3	3	2	2	2	2	2	2	2
Ἱστορία	4	4	4	4	4	3	3	3	3
Γεωγραφία	4	4	4	4	—	—	—	—	—
Φυσική	—	—	—	—	—	—	1	2	2
Φυσική Ἱστορία .	—	—	—	2	2	—	—	—	—
Ἀριθμητική . . .	3	3	—	—	—	—	—	—	—
Ῥωδική	2	2	2	2	1	1	1	1	1
Καλλιγραφία . .	2	2	2	—	—	—	—	—	—
Ζωγραφική	2	2	2	2	2	—	—	—	—
Γυμναστική . . .	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Τὰ Ἑβραϊκά μόνον διὰ τοὺς μέλλοντας νὰ σπουδάζωσι τὴν Θεολογίαν ἐν τῷ πανεπιστημίῳ φέρονται.

Τῷ προγράμματι τοῦτο ἐπιτεταί ἕτερον πρόγραμμα, ἀναλυτικὸν τοῦτο καὶ διαφέρον ἐν ταῖς λεπτομερείαις, τοῦ ἐν Δρέσδῃ σχολείου τοῦ Σταυροῦ τοῦ ἔτους 1871—1872. Κατὰ τὸ πρόγραμμα τοῦτο ἐν μὲν τῇ ἑκτῇ τάξει διδάσκονται Θρησκευτικά 3 ὥραι, Γερμανικά 3 ὥραι, Λατινικά 10, Ἀριθμητική 3, Φυσικὴ ἱστορία 2 ὥραι, κατὰ μὲν τὸ θέρος Βοτανικὴν κατὰ δὲ τὸν χειμῶνα τὰ θηλαστικὰ τῶν ζώων, Γεωγραφία 2, Ἱστορία 2, Καλλιγραφία 2, Ζωγραφικὴ Ῥωδική 2, Γυμναστικὴ 2. Ἐν δὲ τῇ πέμπτῃ τάξει Θρησκευτικά 3 ὥραι, Γερμανικά 3, Λατινικά 10, Γαλλικά 2, Ἀριθμητικὴ 3, Φυσικὴ ἱστορία 2, Γεωγραφία 2, Ἱστορία 2 ὥραι, Καλλιγραφία 2,

Ζωγραφικὴ 2, Ῥωδικὴ 2. Γυμναστικὴ 2. Ἐν τῇ τετάρτῃ τάξει Θρησκευτικά 2 ὥραι, Γερμανικά 3, Λατινικά αἵθις 10, Ἑλληνικά 6 ὥραι, Γαλλικά 2, Ἀριθμητικὴ 3, Γεωγραφία, Ἱστορία, Καλλιγραφία, Ζωγραφικὴ, Ῥωδικὴ καὶ Γυμναστικὴ ἀνὰ δύο ὥραι. Ἐν τῇ κάτω τρίτῃ Θρησκευτικά 2 ὥραι, Γερμανικά 2 ὥραι, Λατινικά 10 ὥραι, Ἑλληνικά αἵθις ἐξ ὥραι, Γαλλικά 2 ὥραι, Μαθηματικά 4 ὥραι, Φυσικὴ ἱστορία, Γεωγραφία, Ἱστορία, Ζωγραφικὴ, Ῥωδικὴ καὶ Γυμναστικὴ ἀνὰ 2 ὥρας. Ἐν τῇ ἄνω τρίτῃ, Θρησκευτικὰ 2 ὥραι, Γερμανικά 2 ὥραι, Ἑλληνικά πάλιν 6 ὥραι, Γαλλικά 2, Μαθηματικά 4 καὶ Φυσικὴ ἱστορία, Γεωγραφία, Ἱστορία, Ζωγραφικὴ, καὶ γυμναστικὴ ἀνὰ 2 ὥρας. Ἐν τῇ κάτω δευτέρᾳ Θρησκευτικά 2 ὥραι, Γερμανικά 2 ὥραι, Λατινικά 10, Ἑλληνικά 6, Γαλλικά 2, ἀγγλικά 2, Μαθηματικά 4, Φυσικαὶ ἐπιστήμαι 2, Ἱστορία 3, Ῥωδικὴ 1, καὶ γυμναστικὴ 2 ὥραι. Ἐν τῇ ἄνω δευτέρᾳ Θρησκευτικὰ 2 ὥραι, Γερμανικά 2, Λατινικά 9, Ἑλληνικά 6, Ἑβραϊκά 2, Γαλλικά 2, Ἀγγλικά 2, Μαθηματικά 4, Φυσικὴ 2, Ἱστορία 3, Ῥωδικὴ 1, Γυμναστικὴ 2. Ἐν τῇ κάτω πρώτῃ Θρησκευτικά 2 ὥραι, Γερμανικά 2, Λατινικά 9, Ἑλληνικά 6, Ἑβραϊκά 2, Γαλλικά 2, Μαθηματικά 4, Φυσικὴ 2, Ἱστορία 3, Ῥωδικὴ 1, Γυμναστικὴ 2 ὥραι καὶ ἐν τῇ ἄνω πρώτῃ Θρησκευτικὰ 2 ὥραι, Γερμανικά 4 ὥραι, Λατινικά 9, Ἑλληνικά 6, Ἑβραϊκά 2, Γαλλικά 2, Μαθηματικά 4, Φυσικὴ 2, Ἱστορία 3, Ῥωδικὴ 1, καὶ Γυμναστικὴ 2.

Μετὰ τὸ ἀναλυτικὸν τοῦτο πρόγραμμα (σελ. 24—36) ὁ κ. Ὀλύμπιος ὁμιλεῖ περὶ τῆς μεθόδου καὶ τοῦ τρόπου τῆς διδασκαλίας τῶν καθηγητῶν. «Ἡ μέθοδος τῆς διδασκαλίας τῶν γερμανῶν καθηγητῶν, λέγει, ἐν πάσαις ταῖς τάξεσιν εἶνε ἡ αὐτή, δηλαδή ὑπάρχει ἐνό-

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ.

ΠΟΙΚΙΛΗ ΔΙΑΛΕΞΙΣ.

Πρὸ δὲ καὶ πέντε ἡμερῶν ἐποιήσατο ἐναρξιν τῶν ἐπὶ τῷ θέρῃ διακοπῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ ὁ πρεσβυγενὴς Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος, οὗ προΐσταται κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο τὸ δεύτερον ἀνὴρ τῶν μάλιστα ὑπὲρ αὐτοῦ ἐργασαμένων καὶ ἄλλοτε καὶ νῦν ὁ κ. Δ. Μαλιάδης. Ἐγένοντο ἴσῃ δύο τακτικαὶ συνεδρίαὶ καὶ ὅς ἀνεγνώσθησαν, ἐν μὲν τῇ πρώτῃ πραγματεία περὶ τῆς παιδείσεως τῶν Βυζαντινῶν κατὰ τὸν Ι' αἰῶνα ὑπὸ Χρ. Πανταζίδου κατὰ δὲ τὴν δευτέραν πραγματεία περὶ Φωτίου, ἀποσταλέσα ὑπὸ τοῦ ἀντεπιστελλόντος μέλους τοῦ Συλλόγου καὶ γνωστοῦ συνεργάτου τῆς Νεολόγου Ἑβδομαδιαίας Ἐπιθεωρήσεως κ. Παναγιωτίδου.

Δὲν καταλείπει λοιπὸν τὸ εὐγενὲς αὐτοῦ στάδιον ὁ πατὴρ τῶν συλλόγων καὶ ἀδελφοτήτων, ἀλλ' ἀναλογιζόμενος τὸν σκοπὸν αὐτοῦ, ὅστις ὑπάρχει ἡ καλλιέργεια καὶ διάδοσις τῶν γραμμάτων

καὶ τῶν ἐπιστημῶν, προβαίνει μετὰ πάσης ἐπιμελείας εἰς τὸ ἔργον αὐτοῦ προτάσων τὸ σύμβολον αὐτοῦ «Θαρσύνε γρή' τάχ' αὖριον ἔσσετ' ἄμεινον». Ὁ Φιλολογικὸς Σύλλογος εἶνε τὸ μόνον ἡμέτερον ἐπιστημονικὸν ἴδρυμα ἐνταῦθα, ἐπομένως χρήζει πάσης τῆς ἡμετέρας ἀγάπης καὶ ὑποστηρίξεως.

Τὸ ζήτημα τῆς ἐπισκευῆς τοῦ πανεκλάμπρου μνημείου τῆς ἀρχαιότητος, τῆς κορυφῆς τῶν ὑπερόχων καλλιτεχνημάτων τῆς Ἀκροπόλεως, τοῦ Παρθενῶνος, οὕτω ἀτυχῶς ἐληξεν. Ἐξακολουθοῦσι δὲ ἐπιτροπαὶ συσχεπόμεναι, ἐνῷ βέβαιον θεωρεῖται ὅτι σπουδαῖον διατρέχει κίνδυνον ὁ Παρθενών. Ἡ εὐθύνη τῶν ἀρμοδίων ἐπὶ τῷ ἔργῳ τοῦ Ἰκτίνου καὶ Καλλικράτους εἶνε μεγίστη, οὐ μόνον ἀπέναντι τῆς ἐπιστήμης ἀλλ' ἀπέναντι τῆς ἀνθρωπότητος, πᾶσα δὲ βραδύτης περὶ τὴν ἐκσφάλισιν αὐτοῦ δυνατόν νὰ ἐλῇ ὀλεθρίας συνεπείας. Τοῦτου ἕνεκα ἐπιβάλλεται ἡ ταχίστη ἐνέργεια, ἀντὶ τῆς μελλήντικῆς σχέψεως.

Ταχύτερα ἐγένετο ἡ ἐνέργεια πρὸς διάσωσιν τοῦ βυζαντινοῦ ναοῦ τοῦ Δαφνίου ἐν Ἀθήναις, ὅστις σὺν τῷ παρ' ἡμῖν Καρχεδ-

της ἐν τῇ διδασκαλίᾳ, ἥτις διήκει διὰ πασῶν τῶν τάξεων ἀπὸ τῆς κατωτάτης μέχρι τῆς ἀνωτάτης ἐπὶ 9 ἔτη, χρώνται δὲ τῇ διαιλεκτικῇ ἢ σωκρατικῇ μεθόδῳ, συγκεφαλαιομένην εἰς τὴν αἰσθητοποίησιν μὲν δι' εἰκόνων, παραβολῶν, παρομοιώσεων καὶ τῶν τοιούτων, πάντων τῶν διδασκομένων, καὶ παράστασιν αὐτῶν σαφῇ καὶ συγκεκριμένην ὑπὸ τῶν καθηγητῶν, ἀντεργεῖσθαι δὲ ἐκάστου μαθητοῦ ἰδίᾳ κατ' οἶκον, καὶ συνεργεῖσθαι πάντων ὁμοῦ μαθητῶν καὶ καθηγητῶν ἐν τῇ τάξει. Οὕτως ἐν ταῖς κατωτάξεσιν οἱ μαθηταὶ ἐμμέτρους τινὰς θεμελιώδεις κανόνας τῆς γραμματικῆς ὁμοῦ πάντες ἐν ῥυθμῷ καὶ ἁρμονίᾳ ἀπαγγέλλουσιν, ἐν δὲ τῇ τάξει πάντες ἀδιακρίτως καθ' ἐκάστην ἐξετάζονται ἐν πᾶσι τοῖς μαθήμασιν. Οὐσιωδέστατον δὲ ἐπίσης μέσον, λέγει ὁ κ. 'Ολύμπιος, πρὸς προκοπὴν τῶν μαθητῶν εἰσι καὶ τὰ θέματα, ἑκτατά τε (extemporalies) καὶ τακτικά ἢ γραπτὰ (ordibaria ἢ scripta) ὁ κ. 'Ολύμπιος ἐκτίθησιν ἐνταῦθα τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἑκάστον εἶδος τῶν θεμάτων τούτων γίγνεται. Τὰ θέματα δὲ ταῦτα ἅπερ ὁ καθηγητὴς πᾶντα λαμβάνει ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ καὶ διορθοῖ διὰ ἐρυθρᾶς μελάνης ἐπιστρέφει δὲ αὐτὰ τῇ τάξει, ἐν ᾗ κατατάσσων τὰ σφάλματα εἰς διαφόρους τάξεις ἐξαγγέλλει διατρίβει οὕτω γραπτέον καὶ οὐχὶ οὕτως, ἀντιγράφουσιν οἱ μαθηταὶ ἐν ἰδίῳ τετραδίῳ μετὰ τὴν διόρθωσιν, μεθ' ὃ ὁ καθηγητὴς αὖθις ἐπιθεωρεῖ αὐτά. Ὡστε ὁ καθηγητὴς πολλάκις ἀναγκάζεται διαρθρῶν 150—200 τετράδια. Πάντες δὲ οἱ μαθηταὶ ποιοῦσι θέματα μὴδὲ τοῦ γυμνασιάρχου ἐξαίρουμένου, ἀλλὰ καὶ τότε μάλιστα συντελεῖ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν μαθητῶν, ὅτι οἱ μαθηταὶ τῶν ἀνωτέρων τάξεων κατ' οἶκον ἀναγινώσκουσι μέγα πλῆθος, ὡς φησὶν ὁ κ. 'Ολύμπιος, συγγραφεῶν ἐλλήνων τε καὶ λατίνων. Ὁ κ. 'Ολύμπιος μετα-

βαίνων μετὰ ταῦτα εἰς ἀνάπτυξιν τῆς μεθόδου τῶν γερμανῶν καθηγητῶν ἀφηγεῖται τὰ τῶν ἐπισκέψεων αὐτοῦ εἰς τὴν σχολὴν τοῦ Θωμᾶ, γενομένων κατὰ τὸ ἔτος 1875. Ὁ κ. 'Ολύμπιος ἐπισκέψατο πάσας τὰς τάξεις ἐν ὧν ἐργασίας, δαπανήσας πρὸς τοῦτο μίαν ἡμέραν δι' ἐκάστην αὐτῶν. Ἐκ τούτων μνημονεύομεν ἐνταῦθα τὰ τῆς ἐπισκέψεως αὐτοῦ εἰς τὴν α' καὶ κατωβ' (σελ. 41 καὶ 48).

Ἀφηγηθεὶς δὲ τὰς ἐπισκέψεις αὐτοῦ ταύτας ὁ κ. 'Ολύμπιος ἐξακολουθεῖ ἀναπτύσσων τὴν μέθοδον τῆς διδασκαλίας τῶν Γερμανῶν. Αὕτη ἐρεῖδεται κατὰ τὸν κ. 'Ολύμπιον, α') ἐπὶ τῆς ἐπαγωγικῆς διδασκαλίας, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐρρήθη, ἥτοι οἱ γερμανοὶ καθηγηταὶ πειρῶνται παντὶ τρόπῳ διεγείρειν τὸ διάφορον τοῦ μαθητοῦ ὑπὲρ τοῦ διδασκομένου μαθήματος, β') ἐπὶ τῆς ἐλευθέρως ἐκφράσεως, ἐπιμελετημένης καὶ καθαρουμένης, οὐχὶ ἐπὶ τῆς ἀποστηθίσεως λέξεων ἐκ τῶν βιβλίων, καὶ ἐπὶ τῆς διεγέρσεως τῆς αὐτενεργείας τοῦ μαθητοῦ καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς κρίσεως αὐτοῦ. γ') ἐπὶ τῆς ποικιλίας καὶ τερπνότητος ἐν τῇ διδασκαλίᾳ. δ') ἐπὶ τῆς αὐτενεργείας τοῦ μαθητοῦ ἐκάστου χωριστὰ κατ' οἶκον ὡς καὶ ἀνωτέρω εἶπεν. ε') ἐπὶ τῆς ἀπομακρύνσεως πάσης ἐπιδεικτικῆς, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ μάλιστα τῶν ἀνωτέρων τάξεων εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτῶν. ζ') Τὰς κλασικὰς γλώσσας διδάσκουσιν οὐχὶ μόνον γραμματικῶς ἀλλὰ πειρῶνται νὰ ἐμβαπτίσωσι τοὺς νέους εἰς τὸ πνεῦμα τῶν διδασκομένων συγγραφεῶν καὶ ἐπηρεάσωσι αὐτοὺς ἐκ τοῦ ἠθικοῦ αὐτῶν περιεχομένου. ζ') Οὐδαμῶς διδάσκουσι μόνον τοὺς μαθητὰς ἀπλῶς μαθήματα ἀλλὰ καὶ ἐξασκοῦσιν αὐτοὺς πρακτικῶς ἐπὶ πολλὸν χρόνον εἰς τὸ μεμαθημένον, ἀνευ πολλῶν καὶ ποικίλων κανόνων, ἀλλὰ διὰ παραδειγμάτων η') προσπαθοῦσι διὰ τῆς

Τζαμισὶ (Μονὴ τῆς χώρας) κέκτηται τὰ κάλλιστα τῶν μωσαϊκῶν. Τοῦ ναοῦ τοῦ Δαρνίου κατεδαφίσθη ἡ δυτικὴ πλευρὰ ὅπως ἀνακαινισθῇ. Τῆς πλευρᾶς ταύτης ἐλήφθησαν πρὸ τῆς κατεδαφίσεως φωτογραφικαὶ ἀπόψεις, ἵνα κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀνικοδομηθῇ αὕτη. Τὰ ἐπὶ τῆς κατεδαφίσεως πλευρᾶς μωσαϊκὰ ὡς καὶ τὰ ἄρτι ἀνακαλυφθέντα ἀπεσπάρσθησαν ὑπὸ τοῦ ἰταλοῦ τεχνίτου Νόβο καὶ ἐφυλάχθησαν ἀσφαλῶς, ὅπως μετὰ τὴν στερέωσιν τοῦ οἰκοδομήματος καὶ πάλιν τεθῶσιν εἰς τὴν ἦσαν πρότερον θέσιν. Ἐκτελεσθείσης τῆς ἐπισκευῆς, ἥτις εὐρέθῃ ἐπιβαλλομένη ἔνεκα τῶν ἐκ τῶν σεισμῶν βλαβῶν ὁ ναὸς τοῦ Δαρνίου ἔσται οὐχὶ μὲν ὁ Παρθενῶν τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου, ἀλλὰ τῶν ἀρίστων μνημείων αὐτοῦ. Ἀλλοτε ἐγένετο σκέψις περὶ ἀρχιρέσεως τῶν μωσαϊκῶν ἀπὸ τῶν τοίχων τοῦ ναοῦ καὶ μεταφορᾶς αὐτῶν εἰς τὸ ἐθνικὸν Μουσεῖον, τοῦ ναοῦ ἐτοιμορρέπου θεωρουμένου, τῇ πρωτοβουλίᾳ ὅμως τοῦ κ. Γεωργίου Τυπάλδου Καζάκη, ὁ ναὸς ἐστερεώθη, τὰ μωσαϊκὰ ἐκαθαρίσθησαν καὶ ἐξηφελίσθησαν ἀπὸ πάντων κινδύνων καὶ νέα τοιαῦτα ἀπεκαλύφθησαν διὰ δαπάνης ἀρειδοῦς τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας. Οὕτως οἱ τῶν κειμηλίων θαυμασταὶ θὰ ἔχωσι μετ' ὀλίγον ἐξωραϊσμένον τὸν ναὸν τοῦ Δαρνίου.

Οὗ πρὸ πολλοῦ τὸν δημοτικὸν συμβούλιον τῆς γαλλικῆς πρωτεύουσας ἀπεφάσισεν ὅπως μία τῶν ὁδῶν αὐτῆς τοῦ 15ου διαμερίσματος φέροι τὸ ὄνομα τοῦ Ernest Renan. Ἡ ἀπόφασις αὕτη προῦκάλεσεν ἀντιρρήσεις παρὰ τῶν κληρικοφρόνων, ἐφημερὶς δὲ τις αὐτοῖς ἀνήκουσα ἐρωτᾷ σφοδρῶς: «Τίς ὁ τίτλος τοῦ Renan ὅπως τύχη τῆς τιμῆς ταύτης»; καὶ προστίθῃσι: «Διὰ τοὺς Παρισίους οὐδὲν ὁδός, οὐδ' ἐγεννήθη καὶ ἐν αὐτοῖς». Ἐπὶ πλέον ὁ συντάκτης τοῦ ἄρθου σκέπτεται ὅτι «δυνατὸν ἄγαθοί τινες ἄνθρωποι νὰ καταλίπωσι τὴν ὁδὸν ἢ νὰ μὴ ἔλθωσι εἰς αὐτήν». Ἀλλὰ τις κατέλιπε τὴν ὁδὸν Βολταίρου;

Ἡ ἀπὸ τῆς ἐπισκευῆς ἐν Παρίσι τοῦ διάσημου συγγραφεύς, ὁ James Darmesteter, ὅστις ἐβραϊκῆς ὡν καταγωγῆς, ἐγένετο συνεργάτης τοῦ ἐπιφανοῦς ἱνδολόγου καὶ εἰσηγητοῦ τῆς συγκριτικῆς μυθολογίας Max Müller. Ὁ James Darmesteter παλαιότητι περὶ τὰ κυριώτατα θεολογικά καὶ ἐθνομυθολογικά διάφορα συγγραμμάτα ἐπ' αὐτῶν. Τὸ κυριώτατον αὐτοῦ ἔργον εἶνε ἡ μετὰ σχολίων γαλλικὴ μετάφρασις τῆς Avesta. Ὁ διαπρεπὴς γλωσσολόγος κ. Michel Bréal ἐθνομυθολογικῶς ἐκτενὴ κριτικὴν περὶ

σαφούς ἐκφράσεως καὶ τοῦ τρόπου τῆς γραφῆς αὐτῶν ἐ-
θίσαι τοὺς μαθητὰς εἰς τὴν ὀρθοέπειαν, ὀρθογραφίαν καὶ
εὐλικρίνειαν.

Ἐν τέλει δὲ τοῦ κεφαλαίου τούτου ὁ κ. Ὀλύμπιος
ἐπάγεται ὅτι οἱ γερμανοὶ καθηγηταί, ἔχοντες συνείδηση-
σιν τοῦ ἀξιώματος αὐτῶν, οὐδαμῶς παρίστανται πρὸ
τῶν μαθητῶν ἀπαράσκευοι, ἀλλ' αἰετὰ μετὰ προηγουμέ-
νην βλάβειαν μελέτην, αὐδέποτε δὲ ἡ σπανιώτατα ἀπὸ
τετραδίων ἢ βιβλίων ἀναγινώσκουσι τι. Θεωροῦσι δὲ
ἐαυτοὺς εὐτυχεῖς ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ καὶ ἀποτελεσμα-
τικῇ ἐξασκήσει τοῦ ἔργου αὐτῶν ὡς διδασκάλων.

Ἐν τῷ ἐπομένῳ δὲ κεφαλαίῳ ὁ κ. Ὀλύμπιος ἐρευνᾷ
καὶ ἀναπτύσσει τοὺς λόγους δι' οὓς καθιερώθη ἡ διδα-
σκαλία τῆς ἐλληνικῆς καὶ λατινικῆς γλώσσης ἐν τοῖς
γυμνασίοις. Ἡ μακρὰ ἀνάπτυξις τοῦ κ. Ὀλυμπίου κέν-
τρον ἔχει ὅτι οἱ μαθηταὶ διδασκόμενοι καὶ μαθάνοντες
τοὺς λατίνους καὶ ἑλληνας συγγραφὰς ἀναστρέφονται
αὐτοῖς καὶ τοῖς ἡθεσι καὶ ἔθεσιν αὐτῶν συνοικειοῦνται.
Ἐπειδὴ δὲ ἡ λατινικὴ γλῶσσα ἔχει ἀδρόν καὶ θετικὸν
χαρακτῆρα, εἶνε σύντομος καὶ ὁλος ὀρθή, πρακτικὴ καὶ
ἀφελὴς καὶ ἔχει οὐ μόνον τοὺς τύπους τῶν λέξεων αὐ-
τῆς, ἀλλ' ἰδίως τὸν τρόπον τῆς συντάξεως, κατασκευῆς
περιοδῶν καὶ φρασιολογίας λίαν ὀρθὸν καὶ συνεπτυγμένον
καὶ πως στρατιωτικόν, ὁ μαθητὴς προσκίτταται τὰς ἀ-
ρετὰς ταύτας. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὰς ἀρετὰς τῶν κατ'
ἐξοχὴν ἐξανθρωπιστικῶν ἔργων τῶν Ἑλλήνων ποιητῶν
καὶ συγγραφέων. Ἐν τέλει δὲ τοῦ κεφαλαίου τούτου
(60—73) ὁ κ. Ὀλύμπιος ἀποφαίνεται γνώμην ὑπὲρ
τῆς διδασκαλίας τῆς λατινικῆς ἐν τοῖς ἐλληνικοῖς γυ-
μνασίοις ἐπὶ 9 ἔτη ἀπὸ 8 ὥρας καθ' ἑβδομάδα δι' ἐκά-
στην τάξιν.

Τὸ ἐπόμενον κεφάλαιον ἀφιερῶται εἰς τὰ τῶν θεμά-

τοῦ Darmesteter καὶ τῶν ἔργων αὐτοῦ ἐν τῷ *Temps* τῶν
Παρισίων (2 novembre 1894).

..

Εἶνε γνωστόν, ὅτι ἐν Vêrone δέκνυνται ὁ τάφος τοῦ Ρω-
μαίου καὶ τῆς Ἰουλιέττης. Δὲν ὑπάρχει δὲ ἄγγλος περιηγητὴς
μὴ σπεύδων νὰ καταθέσῃ τὸν φόρον τοῦ θαυμασμοῦ αὐτοῦ τοῖς
τραγικοῖς ἐρασταῖς, πάντα δὲ τὰ χαμηλὰ ταξείδια, ἅπερ γίγ-
νονται εἰς τὴν πόλιν ταύτην, σκοπὸν ἔχουσιν ὅπως καταλείψωσι
δάκρυ ἐπὶ τοῦ τοσοῦτον μικροῦ ιστορικοῦ τόπου, ὅστις φαίνεται
ἀνήκων μάλιστα εἰς δεκαπενταετῆς παιδίον. Ἄρτι ὅμιλος ἐπὶ τὰ πε-
ριηγητῶν μετέβη πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ τάφου. Μετὰ τὴν ἐπίσκεψιν
κατὰ τὴν ἀναχώρησιν ὁ φύλαξ τοῦ τάφου ἐζήτησε ποσὸν
χρημάτων, ὅπερ οἱ Ἄγγλοι ἠρνήσαντο ν' ἀποτίσωσιν αὐτῷ.
Τότε ὁ φύλαξ ἔκρινε καλὴν νὰ κλείσῃ τοὺς Ἄγγλους ἐν τῷ κοι-
μητηρίῳ, οἵτινες τῇ ἐπεμβάσει τοῦ δημάρχου κατώρθωσαν μόλις
νὰ ἐλευθερωθῶσι. Τὸ ἐπεισόδιον προκάλεσε θόρυβον ἐν τῇ
πόλει καὶ ὁ φύλαξ, δούματι Feroni, συνελήλυθη καὶ προκρίσκει
νὰ δικασθῇ, ἀλλ' ἐλλείψει μαρτύρων ἡ δίκη ἀνεβλήθη.

..

των ἐν τε τοῖς ἡμετέροις γυμνασίοις καὶ τοῖς ἐν Γερμα-
νίᾳ. Ὁ κ. Ὀλύμπιος ἐκτός τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἐν τοῖς
γυμνασίοις τῆς Ἑλλάδος γίγνεται τὰ θέματα ἀναπτύσ-
σει τὰ περὶ τούτων καὶ ἐν τοῖς γερμανικοῖς. Οἱ Γερμα-
νοὶ χωροῦσιν ἀπὸ τῶν ἀπλουστάτων καὶ εὐκολωτάτων
καὶ γνωστοτάτων, εἰς τὰ ἥττον ἀπλᾶ, ἥττον εὐκόλα κα
ἥττον γνωστά, ἀπὸ τῶν δεδομένων εἰς τὰ ἀγνωστα,
καὶ ἀπὸ τῶν ἀπλουστέρων εἰς τὰ συνθετώτερα. Οὕτω
ἀπὸ ἀπλῆς ἀντιγραφῆς εἰς τὰς κατωτέρας τάξεις ἀφι-
κνύονται εἰς τὰς ἀνωτέρας, εἰς τὴν σύνταξιν τελείων λό-
γων. Ταῦτα δὲ εἰσι τὰ ἑκτακτα θέματα, γιγνόμενα κατὰ
τετάρτην. Τὰ δὲ τακτικά τοῦ σαββάτου συνίστανται εἰς
ταῦτα, ὡς φησιν ὁ κ. Ὀλύμπιος· ὁ καθηγητὴς δίδωσι
τοῖς μαθηταῖς μέγα τι κεφάλαιον ἐκ τίνος ἑλληνος συγ-
γραφῆς, ὅπερ δέον νὰ μεταφράσωσιν εἰς τὴν γερμανικὴν
ἢ τ' ἀνάπλιν εἰς τὰς ἀνωτέρας τάξεις ἐκ τῆς γερμανι-
κῆς εἰς τὴν ἑλληνικὴν καὶ τὰ μὲν τακτικά ταῦτα θέ-
ματα παραλαμβάνοντες οἱ μαθηταὶ κατ' οἶκον ἐπεξε-
ργάζονται τὴν κυριακὴν καὶ παραδίδουσι τῷ καθηγητῇ
τὴν δευτέραν τὸ πρωί, ὅστις παραδίδων αὐτοῖς ταῦτα
τὴν τετάρτην, ἡμέραν ὀρισμένην διὰ τὰ ἑκτακτα θέ-
ματα, διωρθωμένα, παραλαμβάνει τὰ τῆς ἡμέρας ταύ-
της, ἅτινα διορθῶν παραδίδει αὐθις αὐτοῖς τὸ σάββα-
τον. Ὁ κ. Ὀλύμπιος ἀναπτύσσας ἔτι τὸν τρόπον καθ' ὃν
τὰ θέματα γίγνονται καὶ αἱ ἐκθέσεις τῶν ἰδεῶν δι' ὧν
προκαλεῖται ἡ ἀντενέργεια τοῦ μαθητοῦ καὶ τὰς ἐκ τῆς
ἀναγνώσεως κατ' οἶκον τῶν συγγραφέων ὠφελείας, μετα-
βαίνει εἰς ἕτερον κεφάλαιον ἐν ᾧ ἐκτίθησι τὰ τῶν ἐξε-
τάσεων. Αἱ δημόσιαι ἐξετάσεις γίγνονται συνήθως κατὰ
τὴν τελευταίαν δεκάδα τοῦ Μαρτίου, ἢ τοῦ περὶ τὸ Πά-
σχ, αἱ ἀκολουθοῦσιν αἱ παύσεις τοῦ Πάσχ (Ost Fe-
rien). Καὶ ἐν ἑν τισι μὲν γυμνασίοις διακροῦσι δύο ἡμέ-

Ἐκ τῆς Νέας Ἐφημερίδος μαθίνομεν ὅτι ἐξδόθη μονο-
γραφία Δημοτῶν κοσμογονικῶν μύθων τοῦ καθηγητοῦ κ. Νικο-
λάου Γ. Πολίτου, ἀφιερουμένη τῷ Ἑρμένῳ Κουρτίῳ ἐπὶ τῇ
ὀδοηκοστῇ γενεῇ τοῦ. « Γράφει ἐν γένει περὶ τῆς σχέσεως
τῶν θεολογικῶν κοσμογονικῶν συστημάτων πρὸς τὰς δημώδεις
δοξασίας, οἷον περὶ βιαίου χωρισμοῦ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τῆς γῆς
καὶ πῶς ἀνάλογοι περὶ τούτου παραδόσεις ὑπάρχουσιν, ἐν Πολυ-
νησίᾳ, ἐν Ἀφρικῇ, παρὰ Σίναις, Ἰνδοῖς, Βαβυλωνίοις, Ἑβραίοις,
Αἰγυπτίοις κτλ. Γνωστῆς οὖσης τῆς εἰδικότητος τοῦ Ν. Πολίτου
εἰς διεξερῆνυσιν τῶν τοιούτων θεμάτων, ἕκαστος συμπαρίνει
πόσον κινεῖ τὸ ἐνδιαφέρον ἡ νέα αὕτη πραγματεία ».

Ἐν Ἀθήναις ἐπὶ κτηνιατρικῶν κ. Γ. Ν. Πιλάβιος ἐξέδοτο
μετὰ τριετὴ διηγεσὶν ἐργασίαν τὴν πρώτην ἐν Ἑλλάδι σύγγραμμα
περὶ τῆς κτηνιατρικῆς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἑλλήσιν, οἵτινες καὶ
εἰς τὸ κεφάλαιον αὐτὸ δὲν ὑπελείφθησαν τῶν νεωτέρων, ἐξαίρου-
μένης μόνως τῆς γνώσεως τῶν ἐκ' ἐσχάτων ἀνακαλυφθέντων βα-
κτηριδίων. Ὅποιαν ὁμοιότητα ἔχουσιν τὰ ἀρχαῖα κτηνιατρικὰ
συγγράμματα πρὸς τὰ νεώτερα τοιαῦτα ἀποδεικνύει ὅλη αὕτη ἡ
μακρὰ μελέτη τοῦ κ. Πιλαβίου.

ρας ἐν τισι δὲ μίαν μόνην. Βεβαίως ἄπορον φανήσεται ἡμῖν πῶς ἐν τοσούτῳ ὀλίγῳ χρόνῳ γίνονται ἐξετάσεις υπερτριῶσιν μαθητῶν. Τὴν ἀπορίαν ταύτην λύει ὁ κ. Ὀλύμπιος λέγων ὅτι οἱ καθηγηταὶ ἐκάστης τάξεως ἐκ τῶν συνεδριάσεων (conferenzen) ἰδίως, ὡς κατὰ δεκαπενθημερίαν ἢ καὶ ἅπαξ τοῦ μηνὸς ποιοῦσιν, ἐν αἷς ἐξετάζονται τὰ κατὰ τὴν πρόδον καὶ διαγωγὴν ἐκάστου μαθητοῦ, ἐτι δὲ πᾶν ὅ,τι συντελεστικὸν εἰς τὴν πρόδον ἐν γένει τοῦ γυμνασίου ἀναφέρεται καὶ συζητῆται, γινώσκουσιν ἀκριβέστατα τὴν ἀξίαν ἐκάστου μαθητοῦ, καὶ δὲν περιμένουσιν ἐκ τῶν δημοσίων ἐξετάσεων νὰ κρίνωσι τὴν ἀξίαν αὐτοῦ καὶ ἰδῶσιν ἐὰν ἢ προδιβάσιμος ἢ μήν.

Ἐν ταῖς ἐξετάσεσι α') δὲν ἐξετάζονται πάντα τὰ μαθήματα πασῶν τῶν τάξεων, ἀλλὰ μόνον ἐν ἡ τὸ πολὺ δύο ἐκάστης τάξεως. β') σύμπασα ἡ τάξις παρτασσομένη ὁρτὴ ἐξετάζεται σύσσωμος ἐν μιᾷ ἢ καὶ ἡμισείᾳ ὥρᾳ ἐνίοτε δὲ καὶ 20 λεπτοῖς μόνον τὸ ἐξετάζομενον μάθημα, ἀποτεινομένων αὐτῆς ὡς ἐν τῇ καθημερινῇ διδασκαλίᾳ σποραδικῶς διαφόρων ἐρωτήσεων ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ. Σημειούμεθα δ' ἐνταῦθα μετὰ τοῦ κ. Ὀλυμπίου ὅτι τὰ μαθήματα διακοῦσι μέχρι τῆς προτερίας τῶν ἐξετάσεων καὶ οὐδαμῶς γίνονται ἰδιαίτεροι ἐπαναλήψεις, καθότι κατὰ τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς γίγνεται ἐν ἐκάστῳ μαθήματι καὶ ἐκάστη τάξει ἀνακεφαλαιώσεις καὶ βραχεῖα ἐπαναλήψεις δεδιδαγμένου μέρους, ὥστε οἱ μαθηταὶ πάντοτε εἰσιν ἔτοιμοι εἰς ἐξετάσεις. Αἱ ἀπολυτήριαι ἐξετάσεις προηγούνται τῶν ἐπὶ προδιδασμῶ καὶ τούτων αὐτῶν αἱ γραπταὶ προηγούνται τῶν προφορικῶν. Ἐν ἔτει 1872 ἐν τῷ Γυμνασίῳ τοῦ Σταυροῦ, λέγει ὁ κ. Ὀλύμπιος, αἱ μὲν γραπταὶ ἐγένοντο ἀπὸ τῆς 17—23 φεβρουαρίου διαρκέσασαι ἕξ ἡμέρας, αἱ δὲ προφορικαὶ ἀπὸ τῆς 7—9 μαρτίου, ἦτοι ἐπὶ δύο ἡμέρας.

Εἶτα ὁ κ. Ὀλύμπιος ὁμιλεῖ περὶ τῶν μετεχόντων τῶν ἐξετάσεων ἀτόμων καὶ περὶ τῶν ἀπολυτηρίων καὶ τῶν ταῦτα ὑπογράφοντων καὶ ἐν τέλει παρέχει δύο προγράμματα ἐξετάσεων τοῦ Γυμνασίου τοῦ Σταυροῦ ἐν Δρέσδῃ τοῦ 1872, ἔχοντος 581 μαθητὰς καὶ τῆς Σχολῆς τοῦ Θωμᾶ ἐν Λειψίᾳ ἔχουσης 375 μαθητὰς, ὧν τὸ μὲν δύο ἡμερῶν τὸ δὲ μιᾶς. (σελ. 84—87.). Οὕτω δὲ καταστρέφει καὶ τὸ κεφάλαιον τοῦτο καὶ μεταβαίνει εἰς τὴν ἀφήγησιν τῶν περὶ τῆς ἐφορείας τῶν γυμνασίων, ἐγκαταστάσεως τοῦ γυμνασιάρχου καὶ προγραμμάτων.

Ἡ ἐφορία τοῦ γυμνασίου πρὸ τοῦ 1874 ἄλλως ὢν κατηρτισμένη ἢ ἀπὸ τοῦ ἔτους τούτου. Ἀπὸ τοῦ 1874 μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ κ. Ὀλυμπίου ἡ ἐφορεία ἀποτελεῖται α') ἐκ τινος νομικοῦ μέλους τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, β') ἐκ τινος ἐπιστήμονος πολίτου δημότου τῆς ἰδίας πόλεως, ὅστις κατὰ πρότασιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου διορίζεται καὶ γ') ἐκ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ γυμνασίου. Τὴν προεδρίαν καὶ τὸ directorium actuum (ἦτοι τὴν διεύθυνσιν τῶν πρακτικῶν) ἔχει τὸ μέλος τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου. Ὁ γυμνασιάρχης ἔχων δικαίωμα ψήφου δέον παραχρῆμα νὰ πληροφῇ αὐτὴν περὶ πασῶν τῶν ἐγκυκλίων διαταγῶν τοῦ ὑπουργείου, ἐν πάσαις ταῖς συνεδριάσεσιν αὐτῆς νὰ πα-

ρίσθῃται, καὶ τότε μόνον ν' ἀποχωρῇ ὅταν ἀντικείμενον τῆς συνεδριάσεως ὦσι τὰ κατ' αὐτόν, εἴτε ὡς γυμνασιάρχην εἴτε ἁπλῶς ὡς πολίτην. Τὴν ἐπιθεώρησιν τῶν Γυμνασίων ἐκτελεῖ τὸ ὑπουργεῖον δι' ἐνὸς ἢ πλείονων ὑπαλλήλων αὐτοῦ, ἡ δὲ ἐκτάκτους περιστάσεις ἀποστέλλει ἰδίον ἐπίτροπον. Ἀκολουθῶς ὁ κ. Ὀλύμπιος ἀφηγεῖται τὸν τρόπον τῆς ἐγκαθιδρύσεως τοῦ νέου Γυμνασιάρχου, ἥτις τελεῖται πανηγυρικῶς ἐν τῇ Aula, παρουσίας τῆς ἐφορείας, τῶν μελῶν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἐνίοτε τοῦ δημάρχου, ἐν ἄμασι τῶν μαθητῶν καὶ λόγοις τῶν καθηγητῶν καὶ τοῦ νέου Γυμνασιάρχου καὶ προσφωνήσῃ τοῦ δημάρχου καὶ ἀντιφωνήσῃ τοῦ νέου γυμνασιάρχου.

Τελευταῖον ὁ κ. Ὀλύμπιος ὁμιλεῖ περὶ τῶν προγραμμάτων περὶ ὧν καὶ ὁ Σύλλογος πρὸ ἔτους καὶ πλέον τῇ προτάσει τοῦ σεβαστοῦ ἡμῶν προέδρου τοῦ Συλλόγου Ἡροκλέους Βασιλάδου ἰδίαν ἐγκύκλιον ἐξέδωκε προκαλῶν τὰς ἐφορίας, τοὺς γυμνασιάρχας καὶ τὰς διευθυντοὺς πρὸς εἰσαγωγὴν αὐτῶν καὶ παρ' ἡμῖν δι' ἄλλους τε λόγους καὶ πρὸς σύνδεσμον τῶν τῆς μέσης παιδείας ἰδρυμάτων. Καὶ ἐνταῦθα μὲν θὰ παρελείπομεν τὰ περὶ αὐτῶν ὑπὸ τοῦ κ. Ὀλυμπίου λεγόμενα, ὡς τοῦ Συλλόγου ἤδη καὶ πρὸ τούτου περὶ αὐτῶν λόγον τε ποιησάμενου καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐργασθέντος, εἰ μὴ μετὰ λύπης ἐβλέπομεν ὅτι ὑπὸ πολλῶν παρενοήθη ἡ ἐγκύκλιος ἐκεῖνη.

Μετὰ τὸ τέλος τῶν δημοσίων ἐξετάσεων ἐν ἐκάστῳ γυμνασίῳ ἐκδίδεται δημοσίᾳ δαπάνῃ τεύχος συνήθως σχήματος τετάρτου, περιέχον ἐπιστημονικὴν τινὰ πραγματείαν, λατινιστὶ γεγραμμένην, ἀναγομένην δὲ ἢ εἰς τὴν κριτικὴν φιλολογίαν ἢ εἰς τὴν φιλολογίαν ἢ ἱστορίαν, εἶτα δὲ ἀκριβεῖς πληροφῆρας τὸν καθ' ἅπαν τὸ ἔτος ἐν τῷ γυμνασίῳ συμβάντων. Μετὰ τὰ γενικὰ ταῦτα ὁ κ. Ὀλύμπιος εἰσέρχεται εἰς μερικώτερα καὶ ἀναφέρει ἐν πρώτοις τὰς πραγματείας ὡς περιείχον τὰ προγράμματα τοῦ γυμνασίου τοῦ Eisenach τοῦ 1866 — 67, τοῦ γυμνασίου τῆς Δρέσδης τοῦ 1872 καὶ 1869, ἀπάσας ἐλληνικῆς ὑποθέσεις. Ἐν τῷ δευτέρῳ μέρει τοῦ τεύχους ἐπιγραφομένην Schulnachrichten (εἰδήσεις περὶ τοῦ Σχολείου) ἐκτίθενται τὰ κατὰ τὸ γυμνάσιον μετὰ πάσης ἀκριβείας, ἦτοι πότε ἤρξαντο αἱ ἐργασίαι αὐτοῦ. τίνες καὶ πόσοι μαθηταὶ ἐνεγράφησαν ἐν τῷ μαθητολόγῳ μετὰ τῆς πατρίδος καὶ τοῦ ἔτους τῆς γεννήσεως αὐτῶν ἐν ἐκάστη τάξει, τίνες ὑπέστησαν ἐκ τῆς ἄνω πρώτης ἀπολυτηρίου ἐξετάσεις τοῦ Πάσχχα, ποῦ καὶ πότε ἐγεννήθησαν καὶ πότε ἐνεγράφησαν ἐν τῷ γυμνασίῳ, τίνος βαθμοῦ ἐν ταῖς γνώσεσι καὶ τῇ διαγωγῇ ἔτυχον καὶ εἰς τινὰ σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου ἐνεγράφησαν· πότε ἐγένοντο αἱ γραπταὶ ἀπολυτήριαι ἐξετάσεις καὶ πότε αἱ προφορικαὶ καὶ πότε αἱ τῶν λοιπῶν τάξεων καὶ κατὰ ποῖα προγράμματα αὗται ἐγένοντο, ὡς καὶ πόσας ἡμέρας διήρκεσαν μετὰ ταῦτα περιέχεται τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων τοῦ σχολικοῦ ἔτους κατὰ τάξεις, εἶτα ἔρχεται ἐν τῇ σειρά ὁ κατάλογος τῶν διδασκτικῶν βιβλίων, ἀτινὰ εἰσι εἰσηγμένα εἰς τὰς διαφόρους τάξεις, ἀκολουθῶς ὁ κατάλογος τῶν μελῶν τῆς ἐφορείας καὶ τῶν διαφόρων καθηγητῶν καὶ διδασκάλων τοῦ

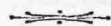
γυμνασίου, καὶ ἂν τινες ἐξ αὐτῶν τὸ πρῶτον διωρίσθη-
σθῃσαν· περιγράφεται ἀκριβέστατα ὁ τόπος τῆς γεννή-
σεως αὐτῶν αἱ πρῶται σπουδαὶ αὐτῶν, ἐν τίνι πανεπι-
στημίᾳ ἐφοίτησαν καὶ ποῦ ἐξετασθέντες ἔτυχον διδα-
κτορικοῦ διπλώματος, ἐν τίνι γυμνασίῳ κατ' ἐντολὴν
τοῦ ὑπουργείου ὑπηρετήσαν τὸ ἔτος τῆς δοκιμασίας
καλούμενον (probe jahr), διότι οἱ διδάκτορες τῆς φι-
λοσοφίας ἐν Γερμανίᾳ ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ῥηθεισῶν ἐξε-
τάσεων, ὅπως λάθωσι θέσιν καθηγητῶν, ὑποχρεοῦντα τὸ
πρῶτον ἔτος νὰ ὑπηρετήσωσι ὡς διδάσκαλοι ὑπὸ δοκιμα-
σίᾳ (Probelehrer) καὶ ἀκολουθῶς ὡς βοηθοὶ (Hülfsleh-
rer), μετὰ ταῦτα τὸ τρίτον ἔτος διορίζονται εἰς κενὴν
θέσιν ὡς τακτικοὶ καθηγηταί. Μετὰ τὰ περὶ καθηγη-
τῶν ταῦτα ἐντίθενται ἐν τῷ προγράμματι τὰ κατὰ τὴν
βιβλιοθήκην τοῦ γυμνασίου (ἐνταῦθα σημειοῦται ὁ κ. Ὀ-
λύμπιος ὅτι ἡ βιβλ. τοῦ γυμνασίου τῆς Δρέσδης κατὰ τὸ
1872 ἐκτὸς τῶν 6000 τόμων διαφόρων εἶχε καὶ 8000
προγράμματα διαφόρων γυμνασίων), πόσοι καὶ τινὲς
τόμοι ἡγορήσθησαν ἢ ἐδωρήθησαν κτλ. Ἐκτὸς δὲ τῆς
βιβλιοθήκης τοῦ γυμνασίου ὑπάρχει καὶ ἰδιαιτέρα βι-
βλιοθήκη τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καλούμενη Sealer bi-
bliothek, περιέχουσα δὲ βιβλία δωροῦμενα ἢ ἀγορα-
ζόμενα ὑπ' αὐτῶν τῶν μαθητῶν. Τούτοις δ' ἐπονται
τὰ χρονικὰ τοῦ προγράμματος λεγόμενα (Chronik)
ἐνθα περιγράφεται πᾶν ὅ,τι συνέβη κατὰ τὸ σχολικὸν
ἔτος ἀμέσως ἢ ἐμμέσως εἰς τὸ γυμνάσιον ἀναφερόμενον.
Τὸ μέρος τοῦτο τῶν προγραμμάτων περιεργότατόν ἐστιν
ὁ δὲ κ. Ὀλύμπιος παρέχει κεφαλαιωδῶς τινὰ ἐκ τοῦ
προγράμματος τῆς περιφήμου σχολῆς τοῦ Θωμᾶ τῆς
Λειψίας τοῦ ἔτους 1873.

Ὁ κ. Ὀλύμπιος μετὰ τὰς σημειώσεις ταύτας, φανε-
ρὸν ποιήσας ὅτι τὰ προγράμματα ταῦτα δωροῦνται τῷ
ἐπισκεπτομένῳ τὰ γυμνάσια καὶ ὅτι ἕκαστον γυμνάσιον
ἀνταλλάσσει τὸ ἑαυτοῦ πρὸς τὰ τῶν ἄλλων, καταπαύει
τῶν περὶ γυμνασίων λόγων καὶ ἐν ἐτέρῳ κεφαλαιῷ ἐκ-
φράζει διαφόρους γνώμας περὶ μεταρρυθμίσεων ἐν τοῖς
ἡμετέροις γυμνασίοις, οἷα ἡ ἰδρυσις καὶ πρακτικῶν γυ-
μνασίων, ὁ πλουτισμὸς τῶν γυμνασίων διὰ διαφόρων
συλλογῶν, ἡ εἰσαγωγή 9 τοῦς διδασκαλίας ἐν τοῖς γυ-
μνασίοις διὰ τῆς καταργήσεως τῶν ἑλλ. καλουμένων
σχολείων, ἡ εἰσαγωγή τῶν διδασκτρων, ἡ αὐξήσις τῶν
ὥρων τῆς διδασκαλίας τῆς λατινικῆς εἰς 8 ὥρας καθ'
ἐβδομάδα ἐπὶ ἐννέα ἔτη κτλ.

Ἐπονται δὲ διάφορα ἄλλα κεφάλαια πραγματευό-
μενα τὰ περὶ τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ γυμνασίου.
Ἐν Ἐπιλόγῳ δὲ καὶ ἐπιλόγῳ τοῦ ἐπιλόγου, ὡς ἐπιγρά-
φει τὸ τελευταῖον μέρος, πραγματεύεται ἄλλα θέματα
εκπαιδευτικά. Ἀλλὰ περὶ τούτων οὐδὲν ποιούμεθα λόγον
καθότι ἀνετέθη ἡμῖν ἀνάλυσιν μόνον τοῦ περὶ γερμανι-
κῶν γυμνασίων μέρους, ὃ καὶ μέγιστον. Τὴν ἐντολὴν δὲ
ταύτην ὡς γε ἡδυνήθημεν καὶ ὡς ἐπέτρεπεν ἡμῖν ὁ χρό-
νος ἐξετελέσαμεν. Συγγνώμην δὲ ἐξαιτούμεθα εἰ ὡς ἔδει
καὶ ὡς ἐβούλόμεθα τῶν οὐχὶ ἐξετελέσαμεν.

ΟΔ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ.

Ο ΒΙΟΝ.

Ὅτε τὸ ἄστρον τῆς αὐγῆς μας
χύσῃ τὴν πρῶτην του ἀκτῖνα,
κοσμεῖτ' ὁ κύβος τῆς ζωῆς μας
μὲ ῥόδα θάλλοντα καὶ κρίνα.

Δευτέρα λάμπει θάμβους πλήρης
καὶ τάνθη λούονται μὲ μύρον.
πετοῦν ἐπάνω των θυμῆρεις
αἱ χρυσαλίδες τῶν ὀνείρων.

Ἡ φύσις θάλλει ἐστεμμένη
μὲ ἀνοιξιν διπνεκῇ,
ἢ Ἥθῃ μειδιᾷ καὶ ραίνει
τὴν δρόσον τῆς ἐδῶ κ' ἐκεῖ.

Ἡ τρίτη πίπτει θαλπινότερα,
καὶ τῶν ἀνθῶν ῥοφᾷ τὴν δρόσον,
κλιν' ἢ μορφή των ὠχρότερα,
τὸ κάλλος των δὲν λάμπει τόσον.

Καὶ ὡς ἡ δρόσος καὶ τὸ μύρον
ὑπὸ τὸ φῶς αὐτὸ τὸ καῖον,
αἱ ψυχαὶ φεύγουν τῶν ὀνείρων,
χωρὶς νὰ ἐπιστρέψουν πλέον! . .

Ἄν ἄλλῃ λάμπῃ αἰθομένη,
φεῦ! . . εἶναι ὅλαι πλέον πῦρ
καὶ τὴν καρδίαν σου μαραίνει
ὁ φλογερὸς αὐτῶν σπινθήρ.

Καὶ πυρπολοῦσαι τῆς ζωῆς σου
τὴν ἀνοθοφόρον πεδιάδα,
καὶ αὐτὴν ἐτι τῆς ψυχῆς σου
ἀπορροφῶσι τὴν ἱκμάδα.

*) Τὸ ποίημα τοῦτο ἐλήφθη ἐκ τῆς σειρᾶς τοῦ τεύχους τῶν
ὥραιων ποιημάτων τῆς δεσποινίδος Πρεβεζιώτου, ἡπερ ὑπὸ τὴν
ἐπιγραφὴν Αἱ πρῶται πηγεῖς εὐρηγναι ὑπὸ τὰ πιστήρια. Οἱ
ἀνερῶσται τῆς τοῦ Νεολόγου ἑβδομαδιαίας ἑπιθεωρήσεως
ἐξιτίμησαν ἤδη τὰς ποιήσεις τοῦ μουσαφίους δεσποινίδος ἐξ ὧν
ἐν αὐτῇ ἐδημοσιεύθησαν. E. E. N. E. E.